

LBRIS

We know
books

Sara Stridsberg

facultatea
de vise

anexă la teoria sexualității

Traducere din limba suedeză
IOANA GHIȘA

CUPRINS

BAMBILAND

- New York Magazine, 25 Aprilie 1991 / 14
Hotel Bristol, Aprilie 25 1988, Ziua morții / 17
Hotel Bristol, 7 aprilie 1988, câteva săptămâni înainte de final / 23
Tribunalul din Manhattan, 3 iunie 1968 / 28
Ventor, vara lui 1945 / 31
Tribunalul din Manhattan, 3 iunie 1968 / 35
Ventor, vara lui 1945 / 37
Hotel Bristol, 9 aprilie 1988, ziua ta de naștere / 40
Ventor, iunie 1946 / 42
Hotel Bristol, 10 aprilie 1988 / 52
Naratorii / 56
Ventor, vara lui 1948 / 60
Hotel Bristol, 11 aprilie 1988 / 64

OCEANELE

- Hotel Bristol, 12 aprilie 1988 / 69
Ventor, februarie 1951 / 72
Alligator Reef, martie 1951 / 74
Curtea Supremă de Justiție, 13 iunie 1968 / 83
Alligator Reef, aprilie 1951 / 86
Spitalul Psihiatric Elmhurst, 2 iulie 1968 / 90

- Spitalul Psihiatric Elmhurst, 13 iulie 1968 / 94
 Hotel Bristol, 13 aprilie 1988 / 96
 Ventor, iunie 1951 / 97
 America, Road Movie, mai 1951 – octombrie 1952 / 99
 Arhitecții / 101
 Spitalul Psihiatric Elmhurst, 29 iulie 1968 / 106
 Hotel Bristol, 14 aprilie 1988 / 110
 Alligator Reef, decembrie 1953 / 113
 Alligator Reef, 1953–1954 / 116
 Alligator Reef, iarna lui 1955 / 122
 Hotel Bristol, 15 aprilie 1988 / 125
 Alligator Reef, vara lui 1955 / 127
 Spitalul Psihiatric Elmhurst, 10 august 1968 / 133

PARCUL LABORATORIULUI

- Hotel Bristol, 16 aprilie 1988 / 139
 Alligator Reef, toamna lui 1956 / 142
 Jacksonville College, începutul verii 1958 / 144
 Jacksonville College, vară târzie 1958 / 146
 Spitalul Psihiatric Elmhurst, 8 septembrie 1968 / 149
 Universitatea din Maryland, august 1958 / 152
 Hotel Bristol, 17 aprilie 1988 / 158
 Universitatea din Maryland, octombrie 1958 / 162
 Universitatea din Maryland, februarie 1959 / 166
 Spitalul Psihiatric Elmhurst, 24 decembrie 1968 / 168
 Ajunul Crăciunului, a doua convorbire / 170
 Seara de Crăciun, a treia convorbire / 171
 Universitatea din Maryland, toamna lui 1959 / 172
 Psihanaliștii / 174
 Hotel Bristol, 18 aprilie 1988 / 178

- Universitatea din Maryland, august 1962 / 180
 Tenderloin, iarna lui 1987, un an înaintea morții / 185
 Universitatea din Maryland, 1963 / 189
 Spitalul Psihiatric Elmhurst, aprilie 1969 / 192
 Să plonjezi în lumea științelor I / 195
 Să plonjezi în lumea științelor II / 203
 New York, vara lui 1966 / 205
 Hotel Bristol, April 19 1988 / 208

FABRICA

- Spitalul Elmhurst, 14 mai 1969 / 213
 New York, octombrie 1967 / 217
 „Artă cu A mare“ / 222
 Elizabeth Duncan și moartea, septembrie 1967 / 223
 Notificare pentru scriitorii necunoscuți / 224
 Hotel Chelsea, noiembrie 1967 / 225
 Cosmo și tăcerile tale lungi / 231
 Hotel Bristol, 20 aprilie 1988 / 233
 Fabrica, decembrie 1967 / 234
 Spitalul Psihiatric Elmhurst, iunie 1969 / 240
 Hotel Chelsea, februarie 1968 / 245
 Spitalul Psihiatric Elmhurst, iunie 1969 / 250
 Hotel Bristol, 21 aprilie 1988 / 254
 New York – College Park, martie 1968 / 255
 Spitalul Psihiatric Elmhurst, iulie 1969 / 260
 Cosmogirl My Love / 262
 Spitalul Psihiatric Elmhurst, 15 iulie 1969 / 264
 The Factory, mai târziu în martie 1968 / 268
 Movie Star 1968 / 274
 Paraziții / 276

LOVE VALERIE

- New York, mai 1968 / 283
 Hotel Chelsea, mai 1968 / 287
 Mission District, San Francisco, mai 1968 / 289
 New York, mai 1968 / 292
 Hotel Chelsea, mai 1968 / 295
 Hotel Bristol, 23 aprilie 1988 / 297
 Max's Kansas City, mai 1968 / 299
 Președinții / 303
 33 Union Square, 3 iunie 1968 / 309
 Secvență de film, ultima de la Fabrică / 314
 Andy și moartea / 315
 Aritmetică și surfing I / 317
 Aritmetică și surfing II / 318
 Aritmetică și surfing III / 319
 Închisoarea de stat pentru femei din New York, 1969-1971 / 320
 Hotel Bristol, 25 aprilie 1988, ultima zi / 323
 America, viața e un proces / 326
 De cealaltă parte a alfabetului / 329
 Hotel Bristol, 25 aprilie 1988, noaptea / 332
 O ultimă încăpere luminată, un crin explodând în întuneric / 337
 Postfață / 340

Ofertă completă
BIBLIOTECA RAO

Ficțiune pentru adulți

CLASICI CONTEMPORANI

Miguel Delibes	<i>Ereticul</i>
William Faulkner	<i>Hoțomanii • Isoadă în tărăvă • O parabolă •
Receim pentru o călugăriță</i>
Gabriel García Márquez	<i>N-am venit să fim un discurs</i>
Witold Gombrowicz	<i>Jurnal - vol. I • Jurnal - vol. II</i>
Hermann Hesse	<i>Cele mai frumoase povestiri vol. 1 - Colecția Nobel •
Cele mai frumoase povestiri vol. 2 - Colecția Nobel</i>
James Joyce	<i>Stephen eroul</i>
André Malraux	<i>Carnet din URSS 1934</i>
Thomas Mann	<i>Casa Buddenbrook vol. 1 - Colecția Nobel •
Casa Buddenbrook vol. 2 - Colecția Nobel</i>
William Saroyan	<i>Aventurile lui Wesley Jackson • Nebunie în familie</i>
John Steinbeck	<i>Călătorii cu Charley</i>
Stefan Zweig	<i>Amoc. Obsedatul</i>

AUTORI CLASICI

Johann Wolfgang Goethe	<i>Poezii. Vol. I</i>

LITERATURĂ CONTEMPORANĂ

Angela Becerra	<i>Ella</i>
Adrienne Celt	<i>Chemarea focului</i>
Carlos Franz	<i>Deșertul</i>
Jack Fernley	<i>America uber alles</i>
Carlos Franz	<i>Locul în care a fost paradisul</i>
DeSales Harrison	<i>Adâncuri sălbatice</i>
Nathan Hill	<i>Nix</i>
Howard Jacobson	<i>Chestiunea Finkler • J</i>
Sarah Lark	<i>O speranță la capătul lumii • În țara norului alb •
Cântecul maorilor • Aurul maorilor • În umbra arborelui Kauri</i>
Siegfried Lenz	<i>Un moment de reculegere</i>
Colum McCann	<i>Goana nebună a lumii</i>
Patrick Modiano	<i>Dora Bruder • Un peștigri</i>
Rosa Montero	<i>Nebuni din iubire • Cei iubii nu mor niciodată</i>
Tea Obrecht	<i>Soția tigruului</i>
Sara Stridsberg	<i>Forța iubirii</i>

AUTORI ROMÂNI CONTEMPORANI

Anghel Andreescu	<i>Acțiunile separatiste</i>
Anghel Andreescu, Dan Andreescu,
Dan Bardaș	<i>Efectul migrației asupra securității României și a Europei</i>

LBRIS

We know
books

BAMBILAND

NARATOAREA: Ce material e ăsta?

VALERIE: Zăpadă și disperare neagră.

NARATOAREA: Unde?

VALERIE: În hotelul de rahat. Stația finală pentru târfe muribunde și pentru narcomani. Ultima umilire colosală.

NARATOAREA: Cine e disperat?

VALERIE: Eu, Valerie. Mă dădeam mereu cu rujul roz-trandafiriu.

NARATOAREA: Roz-trandafiriu?

VALERIE: Rosa Luxemburg. Pantera Roz. Trandafirii ei preferați erau roz. Cineva trece cu bicicleta și incendiază o grădină de trandafiri.

NARATOAREA: Și altceva?

VALERIE: Există oameni morți în deșert și nu știu cine îi va îngropa pe toți acei oameni.

NARATOAREA: Poate că președintele?

VALERIE: Moartea e rareori prezentă acolo unde se află și președintele. La Casa Albă a încetat orice activitate.

NARATOAREA: Unde pleci acum?

VALERIE: Nu plec nicăieri. Voi dormi numai, presupun.

NARATOAREA: La ce te gândești?

VALERIE: La fetele din lumea subpământeană. La Dorothy. La Cosmogirl. La Silky Boy.

NARATOAREA: Și altceva?

VALERIE: La lucruri despre târfe. La lucruri despre rechini. La amețeala pe care o simt în fața acestei întregi veșnicii.

NEW YORK MAGAZINE,
25 APRILIE 1991

Cerul de deasupra orașului Venter e roz ca un somnifer sau ca voma veche în acea zi când Dorothy oferă un interviu pentru *New York Magazine*, pe o linie telefonică proastă. Nimeni nu mai vine să repare liniile telefonice în Venter, păsările deșertului și-au înstăpănit cablurile negre și uzate, deranjează toate convorbirile și râd de Dorothy, de felul în care ea se încapățânează să fie victima unor circumstanțe nefericite. Cuvintele ei foșnesc precum hârtia de împachetat bătută de vânt.

NEW YORK MAGAZINE: Dorothy Moran?

DOROTHY: Da.

NEW YORK MAGAZINE: Vrem să vorbim puțin cu dumneavoastră despre Valerie.

DOROTHY: Aha.

NEW YORK MAGAZINE: Astăzi se împlinesc trei ani de la moartea ei.

DOROTHY: Știu.

NEW YORK MAGAZINE: Povestiți-ne despre Valerie.

DOROTHY: Valerie...?

NEW YORK MAGAZINE: Fiica dumneavoastră. Valerie Solanas.

DOROTHY: Mulțumesc frumos, știu cine este Valerie.

NEW YORK MAGAZINE: Povestiți-ne un pic...

DOROTHY: Valerie...

NEW YORK MAGAZINE: De ce l-a împușcat pe Andy Warhol? A fost prostituată toată viața? I-a urât mereu pe bărbați? Îi urăți și dumneavoastră pe bărbați? Sunteți prostituată? Spuneți-ne cum a murit. Povestiți-ne despre copilăria ei.

DOROTHY: Nu știu... am locuit aici, la Venter... nu știu... deșertul... nu știu... După moartea ei, i-am ars toate lucrurile... hârtii, notițe, caiete...

(*Tăcere.*)

NEW YORK MAGAZINE: Și altceva?

(*Tăcere.*)

DOROTHY: Valerie... scria... se considera scriitoare... cred că avea t-t-talent... avea talent... avea un simț al umorului fantastic... (*râde*). Toată lumea o iubea... (*râde din nou*). Am iubit-o... A murit în 1988... pe 25 aprilie... A fost fericită, așa cred... Asta e tot ce am de spus despre Valerie... Era o fire dedicată, voia să ajungă până la cer, cred... Cred că așa a fost...

NEW YORK MAGAZINE: A fost bolnavă psihic? Se spune că a frecventat adesea spitalul de psihiatrie pe toată durata anilor '70.

DOROTHY: Valerie nu a fost bolnavă psihic. A trăit chiar și cu un bărbat pentru câțiva ani. În Florida, pe plajă. Alligator Reef. În anii '50.

NEW YORK MAGAZINE: Știm că a stat o perioadă la Spitalul de Psihiatrie Elmhurst. Am aflat că a fost și la Bellevue. Se spune și că a fost internată la Spitalul South Florida State.

DOROTHY: Asta nu-i adevărat. Valerie n-a avut niciodată probleme psihice. Valerie a fost un geniu. A fost o fetiță furioasă. Fetița mea furioasă. Niciodată bolnavă psihic. A avut câteva experiențe ciudate cu bărbați ciudați în mașini ciudate. Iar odată a făcut pipi în limonada unui băiat răutăcios. A fost scriitoare. Poți nota asta... acum închid...

NEW YORK MAGAZINE: Se spune că a fost abuzată sexual de tatăl său. Cunoșteți acest fapt?

DOROTHY: Închid acum... notați acolo că a fost scriitoare... Scrieți că a fost cercetător în psihologie... Scrieți că iubirea e eternă, nu moartea...

(Linie întreruptă - - -)

HOTEL BRISTOL, MASON STREET 56,
CARTIERUL TENDERLOIN, SAN FRANCISCO,
25 APRILIE 1988, ZIUA MORTII TALE

Sângele îți circulă prin corp cu atâta lentoare! Te lovești în piept, plângi și strigi, strângi în mâini lenjeria de pat. Hotelul are cearceafuri murdare, înnegrite de timp, care miros urât – a urină, a vomă, a sânge vaginal, a lacrimi. Un nor gălbejit de durere îți trece prin conștiință și prin pântec. Lumină orbitoare în cameră, explozii de durere în piele și în plămâni. Amețitoare, răvășitoare, în văpăi. Brațele încinse, febra, abandonul și mirosul de boală mortală. Încă mai licăresc fărâme și frânturi de lumină și mâinile băjbâie după Dorothy. *Mă urăsc pe mine însămi, dar nu vreau să mor. Nu vreau să dispar, vreau înapoi, mi-e dor de mâinile cuiva, de mâinile mamei mele, de îmbrățișarea unei fete, de o voce, oricare ar fi ea. Orice, dar nu această eclipsă de soare.*

Dorothy?

Dorothy?

DOROTHY: Îți aduci aminte când mi-am dat foc la păr?

VALERIE: Făceai asta tot timpul și eu am fost mereu cea care aducea apă și te salva. Îmi amintesc că te-am salvat întotdeauna.

DOROTHY: Da, mereu m-ai salvat.

În fundal, se aud strigătele de disperare ale animalelor din deșert. Soarele arde deasupra Georgiei și a casei din deșert fără tablouri, fără cărți, fără bani, fără proiecte de viitor. Cerul de Vantor, de un roz inflammat, pătrunde prin ferestre și totul e învelit din nou în acea pătură de fericire, fierbinte și umedă. Dorothy a găsit într-o geantă de voiaj niște rochii vechi, arse la mâneci, și probabil că sunteți iar în drum spre ocean, spre Alligator Reef și spre cerurile eternității, numai tu cu ea. Se învârte cu scaunul în fața oglinzii, în timp ce țigările sunt lăsate să ardă prin toată camera. În ghivecele cu flori, pe noptieră, în pudrieră.

VALERIE (*chicoteste afectuos*): Mică piromană ce ești!

DOROTHY: Toate rochiile au tivul ars la mâneci. Uită-te la asta albă ca zăpada, Valerie. Arată de parcă ar fi trecut printr-un război nuclear.

VALERIE: Întotdeauna ai fost ca un fel de război nuclear.

DOROTHY: Ce straniu să uiți de rochia ta preferată! Nu-mi mai amintesc de unde o am.

Știu numai că totul în jurul meu devenea alb și imaculat când o purtam. Cerul, respirația, dinții... Îți amintești când am uitat de lumânările din bar și toate perdelele au luat foc?

VALERIE: Îmi amintesc de momentul în care i-ai aprins barba tipului ăluia când trebuia să-i aprinzi pipa.

Zgărie-nori și porțiuni asfaltate se perindă prin fața ochilor tăi și se pierd în întuneric, în timp ce avionul se învârtă în cerc deasupra aeroportului Kennedy, în fabrici se muncește, surferii alunecă pe valuri de-a lungul plajelor, plantații de bumbac, deșerturi, mici orașe. Traficul din New York avansează cu greu. În conștientul tău persistă licărul slab al frânturilor de lumină și de memorie. Afară sunt cartierele rău famate, luminile de neon, goana fetelor care vânează și care vânează vântul pe străzi, crâmpoie de viață și de piele, zâmbetele lor seducătoare și visurile lor spulberate.

Și dacă n-ar fi să mori, atunci ai deveni din nou Valerie cea cu haina argintie sau Valerie cea cu geanta plină de manuscrise și de cărămizi teoretice. Și dacă n-ar fi să mori, toca ta de doctorand încă s-ar întinde la orizont. Și timpul s-ar întoarce și el, anii '40, anii '50, anii '60, Ventor, Maryland, New York, la fel și stima de sine: *scriitoarea, cercetătoarea, eu*. Aspirația puternică și vâltoarea din piept, certitudinea. Printre casele de pe Fifth Avenue se aude ecoul sloganurilor de la demonstrații, iar președintele se chircește în spatele biroului său din Washington. Există numai finaluri fericite.

O fată poate face tot ce își propune.

Știi că te iubesc

Strigătele amuțesc și canicula dispare, rămâne izul unui New York înfloritor și fumul de lucruri arse. Fifth Avenue e absorbită de întuneric, de un tunel subteran îngust și pestilențial, a rămas numai gustul acru al morții și neîntrerupta muzică porno. S-a luminat de ziuă în Tenderloin, se vede prin perdelele de culoarea vomei și prin fereastra plină de pete. Lumina se răsfrânge pe teancurile tale de însemnări, pe chiloții pătați de sânge de pe spătarul scaunului, pe sticla de rom de pe noptieră pe care nu vei mai fi în stare s-o bei. Acum, mâncărimea ți-a luat cu asalt corpul, e mai cumplită decât durerile de piept sau greutatea respirației, sau faptul că de mult ai încetat să-ți mai simți mâinile și picioarele.

Mason Street e o stradă abandonată, fără strigăte, fără trafic, dar un pic mai încolo e orașul cel adevărat, cu oameni reali, cu soare și cu copaci, cu fete pe bicicletă, purtând cărți în suportul pentru bagaj. Și mai departe este oceanul cel rece ale cărui valuri continuă să lovească țărmurile. Suflul sărat al Pacificului mătură plajele cu nisip. Așteptarea rechinilor în adâncuri, moartea prin înec, moartea prin sufocare, să zaci pe plajă, ucisă și violată. Aprilie a fost mereu luna cea mai crudă. *Îmi doresc să dispară lumina zilei, să pună cineva o pătură care să mă apere de soare, de luminile de neon, să oprească cineva muzica porno și boala asta incurabilă. Nu vreau să mor. Nu vreau să mor singură.*

Un flash cu Ventor și Dorothy luminează scurt în încăpere – o fâșie de hârtie care se aprinde și se stinge într-o cameră scufundată în întuneric deplin –, nisipul de pe plajă bătut de vânt care-ți intră mereu în ochi și îți înțețoșează privirea. Nisipul transformă totul într-o ceață fierbinte și dulce, într-un drog care te amorțește și te consolează.

A trecut atâta timp de când ai vizitat deșertul și dugheana gălbuie aflată la atât de mulți kilometri depărtare de cinste și demnitate.

Veranda suportând nenumărate ore de soare, un alambic de vin dulce ascuns într-un colț și același anotimp interminabil de caniculă și iarbă arsă. O cupă de lumină aurie, o lumină care a fost a ta până ai fugit în deșert și n-ai mai vrut să te întorci vreodată.

Îți amintești, Dorothy?

Îți amintești cum obișnuiam să mergem împreună la râu?

Mașina decapotabilă și un tip nou la volan. Eșarfa ta fluturând în vânt. Părul tău blond proaspăt spălat. Cântecul. Fredonai și pălăvrăgeai pe scaunul din față.

Eram tu și eu sub un cer nostim.

HOTEL BRISTOL, 7 APRILIE 1988,
CU CÂTEVA SĂPTĂMĂNI ÎNAINTE DE FINAL

Manifestul a dispărut în cearceaf, e plin de pete de mizerie și de substanța pământie ce ți se scurge din pântec și din rect, un șuvoi usturător și urât mirositor de singurătate care nu încetează să curgă și să te umilească până în ultimul moment. *Dacă vor mai fi și alte feluri în care să fii umilită, atunci n-au decât să se arate acum.* Și nu e stilul tău să stai întinsă și să bați câmpii în timp ce vorbești cu tine însăși într-o cameră de hotel, când știi că ești singură și aștepti să mori, doar că e febra asta care te zăpăcește. Nu vrei decât să rămâi în cameră și să nu te prăvălești în întuneric, să nu pieri în izul de pădure, și de băutură carbogazoasă, și de apa stătută a râului, în soarele care se revarsă pe pătura de picnic, în lumina puternică și sintetică a anilor '40.

Valerie, scumpo

Hai la mâncare, Valerie

Dorothy strigă de pe o pătură așezată lângă râu unde iarba firavă e roasă și arsă de soarele puternic. În spatele ei, lumina s-a aliniat în coloane printre copaci, iar Dorothy își flutură mâinile ca să îndeparteze muștele și libelulele care tind să plonjeze pe neașteptate în picnic. America tocmai a dat drumul bombei atomice peste Nagasaki și a venit din nou acea vreme, o vreme cu totul uitată, de excursii în mașina decapotabilă, cu sendvișuri de pui pe bancheta din spate și cu Louis întins pe o pătură, în pantaloni scurți și cu cămașa desfăcută. O vreme în care nopțile sunt de un albastru intens și limpezi precum cristalul, când Venter și alte mici găuri de deșert rămân fără electricitate luni în șir, când încă se mai poate bea apă din râu, iar Louis e într-un permanent du-te-vino cu mașina, de la și până la fabrica de textile, unde repară cabluri, și a trecut o veșnicie de când ai încetat să-l mai numești daddy.

Alergi printre arțarii argintii și porți din nou rochia albă, cea care, de fapt, e prea subțire și prea copilăroasă, cu fire norocoase argintii și aurii cusute pe jupă, și o porți numai pentru că îi place atât de mult lui Dorothy. Picioarele îți transpiră în adidași, în gură simți un gust de metal, de sânge și de încă ceva, ceva străin, sufocant. E atât de liniște pe unde alergi, toate sunetele s-au estompat în jurul tău, a rămas numai lumina aceea orbitoare care se revarsă printre copaci și fatidica rochie fâlfâitoare, mult prea strâmtă la piept și la umeri.

Pădurea e plină de mortăciuni, animale doborâte de moarte naturală, iar lumina ușor cețoasă s-a oprit în așteptare printre arbori. Și acum, când stai și te gândești, vezi chipul lui Dorothy planând deasupra coroanelor copacilor. Rochia ei a păstrat mirosul de sex și de zahăr, îl simți când își întinde brațele asudate spre tine și injură parasolarul decolorat care mereu se răstoarnă în bătaia vântului, pe mâini și pe brațe îi vezi iritațiile de la boala de ficat.

Și soarele arde atât de intens printre ramuri, și ochii ei sunt lacuri negre în care îți dorești să te îneci. Îți netezește cu mâna suprafața rochiei, e toată numai stele, zâmbete și zăpadă; își flutură brațele să alunge muștele din fața ta.

Dorothy

Dorothy?

Dorothy, ești acolo?

DOROTHY (*mai încolo, în dreptul ferestrei camerei de hotel*):
Fac ce dorești tu, raza mea de soare.

VALERIE: Doar să nu-ți pui perlele alea urâte.

DOROTHY: Perlele mele albe. Sunt perlele mele preferate.

VALERIE: Nu la înmormântare, nu la înmormântarea mea.

DOROTHY: Cum vrei. Fără perle false, fără decolteuri, fără blănuri, fără machiaj. Spune-mi ce să-mi pun și așa voi face.

VALERIE: Dorothy?

DOROTHY: Da, Vallie a mea.

VALERIE: Mi-e atât de frică să mor! Mi-e atât de frică să mor singură!

DOROTHY: Numai cerul, draga mea... numai cerul te poate iubi pentru sufletul tău și nu pentru părul tău blond.

VALERIE: Nu am păr blond.

DOROTHY: Știi, dar nu contează. E doar o metaforă. O mică asemănare.

VALERIE: Nu am păr blond.

DOROTHY: Nu mai contează, Vallie. Nu are importanță cum îi spui. Ești fetița mea cu părul de aur.

VALERIE: Dar acum cred că am părul cărunt. Și subțire. Îmi cade. Găsesc smocuri întregi pe cearceaf când mă trezesc.

DOROTHY: Să nu-ți fie teamă, copilul meu!

VALERIE: Sunt atât de ușoară acum, ca un nor. Nu mai am mâini. Mi-e dor de mâinile mele.

Valerie

Soarele arde prin umbrelă. Apa maronie, cu miros de fier, a râului e nemișcată, stătută. Dorothy și Louis sunt încă acolo pe mal în excursia lor. Beau bere și stau răpuși de căldură pe o pătură. Radio cu tranzistori, brânzeturi umede, săruturi cu gust de bere, picnicul.

Tu cobori singură pe mal. Ai picioarele în nămolul întunecat, în argila râului și vezi mestecenii întinzându-se după apă și petele de polen risipit. Îți vei aminti mereu această lumină încântătoare și măloasele creaturi acvatice, păsările care strigă mai încolo, iar pe deasupra, fâșii grele de nori. Și mai e întunecimea copacilor, ca un dor cu sclipiri verzui, când, de fapt, nu știi ce îți dorești, știi doar că ai în pântec un animal care vrea afară, iar lumina se revarsă în coloane prin obscuritatea verde și dogoritoare. Dar să știi că undeva există un cântec cu răsunet de legendă, însă nu și aici; o grădină plină de vreascuri, un tărâm pustiu, o turmă de leopardzi ai zăpezilor care vânează pe câmp. Nu vrei decât să-ți înstăpânești acel cântec, vrei acea limbă străină, legenda trăind și respirând în râu.

Picioarele îți alunecă în substanța pământie și urât mirositoare și nu știi cum să ajungi din urmă tot acest dor, nici ce să faci cu el dacă îl ajungi. Știi numai că există un cântec ca o legendă, dar nu aici și nu acum, aici e doar obscuritatea verde. Coroanele copacilor rotindu-se în jurul tău, petele de lumină de peste tot te obosesc și te amețesc, iar tu adormi lângă râu și visezi că zbori sus de tot peste munți înzăpeziți și că acolo jos undeva sunt oameni care aplaudă.

Și când te trezești, iată coroanele copacilor, iată-l pe Louis, căldura a dispărut, iar soarele e învelit în crâmpieie de lumină care-ți lovesc ochii când îi deschizi, iar coapsele-ți sunt lipite de bancheta lucioasă și plină de iarbă de mare și de nămol; lumina nefiresc de puternică e ca un întuneric, așa îi vei spune lui Cosmogirl, la mult timp după aceea:

Întunericul a descins când aveam aproape șapte ani. Eram la picnic pe malul râului. Dorothy era acolo, Louis era acolo. Lumina era atât de puternică, încât nu mai știam încotro să mă întorc. Când m-am trezit, Louis era întins lângă mine, pe Dorothy nu am mai văzut-o. Coroanele copacilor proiectau lumini și umbre pe mâinile lui, stăteam pe spate și Louis era acolo. Aveam rochia albă ca zăpada, nu am mai purtat de atunci rochii albe. Și-a pus mâinile sub rochia mea albă. L-am lăsat, l-am tot lăsat. Apoi a venit întunericul. Lumina se răsfrângea printre copaci pe mâinile lui.